

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

Α'. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κ. ΚΑΒΑΦΗ Μελαγχολία του Ίάσωνος Κλεάνδρου
ποιητού ἐν Κομμαγενῇ· 595 μ.Χ.

Τό γήρασμα τοῦ σώματος καί τῆς μορφῆς μου
εἶναι πληγή ἀπό φρικτό μαχαῖρι.
Δέν ἔχω ἐγκαρτέρησι καμιά.
Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπό φάρμακα·
νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές, ἐν Φαντασίᾳ καί Λόγῳ.

Εἶναι πληγή ἀπό φρικτό μαχαῖρι. —
Τά φάρμακά σου φέρε Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάμνουνε — γιά λίγο — νά μή νοιώθεται ἡ πληγή.

(1921)

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τα ποιήματα του Καβάφη χαρακτηρίζονται ως ιστορικά, αισθαντικά, φιλοσοφικά, παραινετικά και ψευδοϊστορικά. Ποιος ή ποιοι από τους χαρακτηρισμούς αυτούς αρμόζουν, κατά τη γνώμη σας, στο ποίημα που σας δόθηκε; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 15

2. Ο Ευάγγελος Παπανούτσος (*Παλαμάς-Καβάφης-Σικελιανός*, εκδ. Ίκαρος, Αθήνα 1985⁵, σελ.133) κάνοντας λόγο για τον άνθρωπο του ποιήματος (και ο οποίος ταυτίζεται με το κτητικό μου του α' στίχου και το

υποκείμενο του έχω στο γ' στίχο) παρατηρεί ότι «όταν η εκλεκτή, η λεπτή και ποιητική του φύση δεν τον αφήνει να αποθηριωθεί μέσα στην κραιπάλη, από την άσωτη* πείρα του η φαντασία και ο λόγος κρατούν ένα αιθέριο άρωμα ικανό να μετατραπεί σε ποιητική συγκίνηση». Αποδεικνύονται, κατά τη γνώμη σας, αυτές οι σκέψεις μέσα από το ποίημα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

*άσωτη: ατερμάτιστη, ατελείωτη.

Μονάδες 20

3. Να εντοπίσετε τις ενότητες του ποιήματος και να επισημάνετε τον τρόπο μετάβασης από τη μια ενότητα στην άλλη (μονάδες 5).

Τι, κατά τη γνώμη σας, δηλώνεται από τον ποιητή με τη χρήση του τρόπου αυτού μετάβασης από τη μια ενότητα στην άλλη; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μονάδες 15).

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο (80-100 λέξεων) το περιεχόμενο των δύο πρώτων στίχων του ποιήματος.

Μονάδες 25

5. Το ποίημα *Έφηβεία* που ακολουθεί, είναι του Ηλία Σιμόπουλου. Να επισημάνετε σ' αυτό λέξεις ή φράσεις που άμεσα ή έμμεσα, δηλωτικά ή συνυποδηλωτικά, παραπέμπουν στην ανθρώπινη ηλικία που εκφράζει ο τίτλος του ποιήματος.

Ηλία Σιμόπουλου, ΕΦΗΒΕΙΑ

Τί όμορφο ποὺ ἦτανε
τὸ παραμῦθι τῆς ἄνοιξης
τὰ κυριακάτικα πρωινὰ
μὲ τὶς καμπάνες τοῦ Ἄη-Σπυρίδωνα
σὰ μιὰν ἐξαίσια μουσικὴ συναυλία—
ὅταν ἀνεβαίναμε

τὰ μαρμάρινα σκαλοπάτια
ὅταν κατεβαίναμε
τοὺς κήπους μὲ τὶς τριανταφυλλιᾶς
ὅταν δὲν ὑπῆρχε χτῆς
οὔτε σήμερα
οὔτε αὔριο
παρὰ μονάχα τὰ ἡλιοκαμένα μας σώματα
μὲ τὰ πλατιὰ στέρνα, τὰ γερὰ μπράτσα
τὰ ἐφηβικά μας ὄνειρα
ποὺ δὲν ὑποψιάζονταν τὰ δόντια τῆς φθορᾶς
ὁ δίχως σύνορα οὐρανὸς
κι ὁ στρατηλάτης ἄνεμος
πού 'φερνε τὰ μηνύματα
μιᾶς ἀνοιξῆς αἰώνιας

Τί ὁμορφο ποὺ ἦτανε
τὸ παραμῦθι τῆς ἀνοιξῆς!

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα ερωτήματα.
4. Κάθε απάντηση σωστά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ